

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 18P/103/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723203907
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Menichová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2024:5723203907.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Helenou Menichovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom u navrhovateľov, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny C., A. X, XXX XX C., dieťa rodičov: matka C. B., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/X, XXX XX C. – E., t. č. umiestnená v BENETRIX, n.o., Zariadenie pre seniorov, E. XXXX/XX, XXX XX C. - E. a otec D. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, XXX XX C., právne zastúpený: JUDr. Daniela Pašková, advokátka so sídlom J. Mazúra 4453/20, 036 01 Martin, IČO: 42 224 624, v konaní o návrhu navrhovateľov: 1/ C. B., nar. XX.XX.XXXX a 2/ H. B., nar. X.X.XXXX, obaja trvale bytom XXX XX I. XXX, J. C., právne zastúpení: JUDr. Adriana Šimeková, advokátka so sídlom Kratinova 40, 036 08 Martin – Priekopa na zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX, do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom: C. B., nar. XX.XX.XXXX a H. B., nar. X.X.XXXX, obaja občania Slovenskej republiky, obaja s trvalým pobytom I. XXX, XXX XX I..

II. Manželia C. B., nar. XX.XX.XXXX a H. B., nar. X.X.XXXX, sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú A. v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, sústavne a dôsledne sa starať o jej výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin, riadiť jej správanie, chrániť jej záujmy, prijímať prídavky na dieťa, iné finančné a materiálne plnenia a tieto vymáhať, zastupovať ju a spravovať jej majetok s náležitou starostlivosťou s tým, že právo zastupovať a spravovať jej majetok majú iba v bežných veciach.

III. Matka je povinná platiť výživné na maloletú A. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia, do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny C..

IV. Otec je povinný platiť výživné na maloletú A. vo výške 220,- Eur mesačne, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia, do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny C..

V. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin predloží súdu správy zo sociálneho prieskumu so zameraním sa na informácie o rodinných, bytových, sociálnych a majetkových pomeroch navrhovateľov a o zdravotnom stave, vzdelaní a osobitných potrebách maloletej A., vždy do 30.6 a 31.12. každého kalendárneho polroka.

VI. Styk otca a matky s maloletou A. sa neupravuje.

VII. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Martin, č. k. 20P/235/2009-239 zo dňa 16.11.2010, vo výroku, podľa ktorého bola maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti matke a Rozsudok Okresného súdu Martin, č. k. 9P/168/2022-48 zo dňa 6.10.2022, vo výroku, podľa ktorého sa otec zaväzuje platiť výživné k rukám matky.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 27.12.2023 podali navrhovatelia na súd návrh na zverenie maloletej A. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že matka maloletej A. je vážne chorá, z ktorého dôvodu je odkázaná na 24 hodinovú odbornú starostlivosť v Domove sociálnych služieb. Otec mal. A. nemá s dcérou vybudovaný žiadny vzťah, nestretáva sa s ňou od jej dvoch rokov. Nie je v kontakte s maloletou ani s rodinou matky. Maloletá A. už býva v domácnosti navrhovateľov. Navrhovateľ je brat matky maloletej A.. Navrhovatelia sú manželia. Mal. A. má s navrhovateľmi a ich deťmi má pekný vzťah, v dome navrhovateľov má samostatnú izbu. Súhlasila so svojim presťahovaním k rodine navrhovateľov počas obdobia, pokiaľ jej matka nemôže pre svoj zdravotný stav vykonávať osobnú starostlivosť o ňu a súhlasila so zverením do náhradnej osobnej starostlivosti uja a jeho manželky. Rovnako si to želá aj matka mal. A., o čom predložila čestné prehlásenie.

2. Uznesením, č. k. 18P/103/2023-22 zo dňa 2.1.2024, súd maloletej A. ustanovil pre konanie kolízneho opatrovníka, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

3. Na pojednávanie sa neustanovila matka a navrhovateľ 1/. Matka svoju neúčast' ospravedlnila zo zdravotných dôvodov a žiadala, aby súd pojednával v jej neprítomnosti. Navrhovateľ 1/ svoju neúčast' ospravedlnil z dôvodu, že v čase pojednávania sa pracovne nachádza mimo územia Slovenskej republiky. Súhlasil, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Súd podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a v záujme hospodárnosti konania vec prejednal v neprítomnosti matky a navrhovateľa 1/, prihliadal pritom na obsah spisu a ostatné vykonané dôkazy.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky 2/, vypočul PZ navrhovateľov a PZ otca, KO a listinami doloženými v konajúcej veci a v pripojených veciach vedených na OS Martin pod sp. zn. 20P/235/2009 a sp. zn. 9P/168/2022. Rozsudkom Okresného súdu Martin, sp. zn. 20P/235/2009 zo dňa 16.11.2010, bola maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti matke a Rozsudkom Okresného súdu Martin, sp. zn. 9P/168/2022 zo dňa 6.10.2022, bola schválená dohoda rodičov, v ktorej sa otec zaviazal prispievať na maloletú A. výživným vo výške 220,- Eur mesačne k rukám matky.

5. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

6. Podľa § 45 ods. 2 ZR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

7. Podľa § 45 ods. 3 ZR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

8. Podľa § 45 ods. 4 ZR, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú

rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

9. Podľa § 45 ods. 6 ZR, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

10. Podľa Článku 5 veta prvá ZR, je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

11. Podľa § 45 ods. 7 ZR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

12. Podľa § 45 ods. 8 ZR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

13. Podľa § 62 ods. 1,2 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 4, 5 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnenú potrebu oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej

výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

18. Na základe vyššie uvedených skutočností, zistený skutkový stav veci a vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že je v najlepšom záujme maloletej A., aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).